

DOMINIK BOROWSKI

Studia polonistyczne według indywidualnego planu i programu nauczania. Z własnego doświadczenia

ZAMIAST WSTĘPU

Swojej życiowej pasji poszukuje się w młodości. Wówczas człowiek bardzo intensywnie poznaje otaczającą go rzeczywistość. Określa, co go w niej interesuje, a co pozostaje poza sferą jego ciekawości. To również czas planowania własnej kariery zawodowej.

Nie ominęło to także mnie. Już w czasach licealnych moja uwaga koncentrowała się na literaturze pięknej, zagadnieniach językowych, a także na nauce języków romańskich (głównie języka francuskiego i okazjonalnie języka włoskiego). To przesądziło o wyborze studiów filologicznych. Przez pierwszy etap kształcenia (studia I stopnia) w uczelni wyższej starałem się doprecyzowywać moje obszary zainteresowania. Zgłębiałem wybrane problemy i samodzielnie poszerzałem swoją wiedzę. Szczególnie pochłonęły mnie kwestie związane z językoznawstwem. W związku z czym zdecydowałem się na przygotowywanie pracy licencjackiej właśnie z tego zakresu. Jednakże tuż przed egzaminem dyplomowym zmieniłem kierunek zainteresowań. Uznałem, że moją pasją jest badanie literatury. Duży wpływ miało na to bardzo wnikliwe przygotowywanie się do egzaminu ze współczesnej literatury polskiej.

Realizowanie swojej literaturoznawczej pasji postawiłem za główny cel mojego dalszego kształcenia w uniwersytecie. Miało umożliwić mi to początek kariery naukowej. Środkiem, który ułatwił sprostanie postanowieniu, stał się indywidualny plan i program studiów. To dzięki tej formie organizacyjnej obowiązki połączyły się z przyjemnościami, a studiowanie stało się jedną wielką przygodą.

ASPEKT PRAWNO-ORGANIZACYJNY

Indywidualny plan studiów i program nauczania należy do bardzo rzadko spotykanych form organizacji studiów. Takie *status quo* wynika przede wszystkim z faktu, że niewielu studentów zapoznaje się w aktami prawnymi regulującymi funkcjonowanie uczelni wyższych. Może to być także przyczyną utożsamiania tej formy organizacyjnej z indywidualną organizacją studiów.

Zapisy o możliwości realizacji studiów według indywidualnego planu studiów i programu nauczania pojawiają się już w *Prawie o szkolnictwie wyższym*¹. Art. 162 przywołanej ustawy informuje, że szczegółowe warunki znajdują się w rozporządzeniu ministra dotyczącym regulaminu studiów. Ten dokument pozostawia jednak swobodę uczelniom wyższym w ustalaniu zasad wspomnianej formy organizacji nauki. Zaleca jedynie, aby to zagadnienie zostało uregulowane w regulaminie studiów², który indywidualnie tworzą jednostki dydaktyczno-naukowe. Zatem punktem wyjścia do charakterystyki prawnego-organizacyjnej jest wyszczególniony wewnątrzuczelniany akt prawny³.

Charakteryzowana forma organizacji przebiegu kształcenia w uniwersytecie skierowana jest wyłącznie do tych studentów, którzy osią-

¹ Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

² Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 lipca 2011 r. w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach.

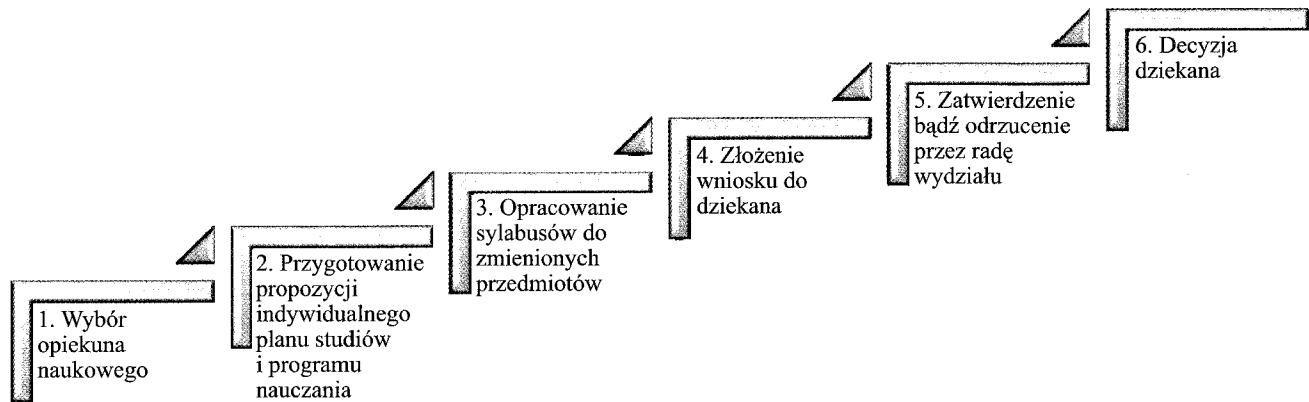
³ Regulację prawną studiów według indywidualnego planu studiów i programu nauczania stanowi artykuł 17 Regulaminu studiów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Por. Załącznik do Uchwały Nr 15/2012 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 29 marca 2012 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Regulamin studiów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

gają bardzo dobre wyniki w nauce. Ich średnia ocen nie może być niższa niż 4,0. Spełnienie tego kryterium formalnego pozwala na podjęcie działań, których celem jest ustalenie indywidualnego planu studiów i programu nauczania. Na początkowym etapie wybiera się opiekuna naukowego dla wnioskującego studenta. Może nim być nauczyciel akademicki z tytułem profesora lub ze stopniem naukowym doktora habilitowanego. Po uzyskaniu zgody rady wydziału istnieje możliwość, aby tę funkcję pełnił pracownik ze stopniem doktora.

Opiekun naukowy opracowuje wraz ze studentem propozycję indywidualnego planu studiów, a także zmian w programie nauczania. Podstawę tutaj stanowi plan studiów obowiązujący na danym kierunku, w tym przypadku – na filologii polskiej. Dokonuje się jego dostosowania do potrzeb studenta. Można dowolnie przesuwać przedmioty pomiędzy semestrami. Zasada proporcjonalności nie musi zostać zachowana. Możliwe jest również skrócenie czasu odbywania studiów, jeżeli student da sobie radę z większym obciążeniem zajęciami. Warto zauważyć, że istnieje także możliwość modyfikowania programu nauczania. Jednakże nie można zrezygnować z przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych. Możliwość zamiany obejmuje wyłącznie pozostałe zajęcia, czyli przede wszystkim przedmioty fakultatywne. Mogą je zastąpić zajęcia, które będą ściśle wiązały się z zainteresowaniami studenta, a także prowadzonymi przez niego pracami badawczymi. Należy tutaj podkreślić, że do zamienionych przedmiotów muszą zostać opracowane sylabusy zawierające podstawowe treści programowe i formę zaliczenia. Istotne wydaje się również wspomnieć, że zaliczenia z tych przedmiotów uzyskuje się u opiekuna naukowego. W wyjątkowych sytuacjach może to być inny pracownik naukowo-dydaktyczny z danej uczelni.

Opracowaną propozycję indywidualnego planu studiów i programu nauczania wraz z wnioskiem o wyrażenie zgody na ich wdrożenie składa się do dziekana. Następnie sprawa jest przedstawiona radzie wydziału, która zatwierdza bądź odrzuca przedstawioną propozycję. W przypadku pozytywnej opinii dziekan wydaje zgodę na podjęcie studiów według indywidualnego planu studiów i programu nauczania. Od tego momentu student jest zobligowany do realizacji przyjętych ustaleń. Jeżeli nie poradzi sobie on z wypełnianiem podjętych zobowiązań, dziekan ma możliwość cofnięcia zezwolenia.

Etapy procedury ustalania indywidualnego planu studiów i programu nauczania ilustruje poniższy wykres.

Wykres 1. Etapy procedury ustalania indywidualnego planu studiów i programu nauczania

O INDYWIDUALIZACJI KSZTAŁCENIA

Niewątpliwie indywidualny plan studiów i program nauczania wiąże się ze zjawiskiem indywidualizacji w kształceniu. Ten termin stosuje się na określenie uwzględniania indywidualnych właściwości poszczególnych uczniów w procesie dydaktycznym. Ma to na celu poprawę efektów uczenia się. Osiąga się to poprzez dostosowywanie się do możliwości uczącego się, wykorzystywanie ich i rozwijanie w jak największym stopniu⁴.

Istotna jest w tym przypadku wiedza o procesie uczenia się konkretnego ucznia. Określają ją dwa wyznaczniki: możliwości uczenia się oraz sposób uczenia się⁵. Pierwszy z nich obejmuje cztery aspekty, które determinują przyswajanie wiedzy. Wśród nich wyróżnia się merytoryczny, intelektualny, emocjonalny i fizyczny. Merytoryczny odnosi się do posiadanej wiedzy, która pozwala na przyswajanie nowego zakresu materiału. Intelektualny wiąże się z ogólnymi zdolnościami i uzdolnieniami, a także pamięcią czy wyobraźnią. Aspekt emocjonalny obejmuje zainteresowania, postawy i motywację ucznia. Natomiast czynnik fizyczny to stan zdrowia i uwarunkowania środowiskowe, w jakich funkcjonuje uczący się człowiek. Z drugiej strony ważny wydaje się sposób uczenia się, czyli to, jak przebiega proces nauki konkretnej jednostki. Warunkują go zarówno cechy psychologiczne (m.in. spostrzegawczość, poziom reaktywności), jak i społeczne (m.in. relacje interpersonalne).

Indywidualizacja w nauczaniu może być stosowana z różnych perspektyw procesu dydaktycznego. Wśród najczęściej stosowanych pojawiają się podejścia przez pryzmat celów, treści, metod, środków i form kształcenia⁶. Indywidualizacja celów polega na ich dopasowywaniu do aktualnych potrzeb i właściwości ucznia. Różnicowanie treści to modyfikowanie planu nauczania i obowiązującego zakresu materiału. Warunkują to preferencje, zainteresowania i uzdolnienia uczących się. Indywidualizacja metod obejmuje posługiwanie się takimi sposobami przekazywania wiedzy i umiejętności, które przynoszą najlepsze efekty uczenia się dla konkretnej jednostki. Realizacja przedstawionych założeń może być utrudniona ze względu na różnorodność uczniów i ograniczenia czasowe nauczyciela.

⁴ *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, pod red. K. Kruszewskiego, Warszawa 1995, s. 90.

⁵ Tamże, s. 91–93.

⁶ *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, red. E. Różycka, Warszawa 2003, t. 2, s. 301–305.

Interesujące wydają się jeszcze szczegółowe sposoby indywidualizacji⁷. Omówione zostaną tylko niektóre. Jednym z nich są indywidualne przedziały czasu. Wówczas tempo procesu nauczania wyznacza możliwości ucznia. Zagadnieniom, które są dla niego trudne, poświęca się większą ilość czasu. Natomiast treściom traktowanym jako łatwe poświęca się mniejszą uwagę. W związku z tym uczący się zyskuje możliwość bardzo dobrego opanowania zróżnicowanego materiału. Wiąże się z tym inny sposób, jakim jest uzupełnianie wiadomości i umiejętności. Dotyczy to przede wszystkim uczniów, którzy mają jakieś braki utrudniające im dalsze kształcenie. Nie należy jednak zapominać, że niekiedy nawet wybitne jednostki potrzebują przypomnienia pewnych treści. Warto jeszcze wspomnieć o zmianie zakresu i układu materiału. Oznacza to dostosowywanie do potrzeb ucznia kolejności treści kształcenia. Modyfikacje obejmują również poruszane zagadnienia. Możliwe jest włączenie w ich zakres treści rozszerzających, które wiążą się z zainteresowaniami uczącego się. Ponadto materiał można wzbogacić o wiedzę z innych dziedzin, która w jakiś sposób koresponduje z konkretnym zagadnieniem.

Indywidualny plan studiów i program nauczania opiera się niemal na wszystkich scharakteryzowanych tutaj aspektach indywidualizacji w nauczaniu. W jego fazie przygotowawczej bierze się pod szczególną uwagę możliwości wnioskodawcy-studenta oraz jego sposób przyswajania wiedzy i umiejętności. To pozwala na zaplanowanie optymalnego planu kształcenia. Natomiast w trakcie realizacji wykorzystuje się indywidualizowanie przedziałów czasu, uzupełnianie treści, modyfikacje zakresu materiału, dopasowując to wszystko do uczącego się. Dzięki temu studiowanie przynosi lepsze efekty i staje się bardziej interesujące.

CHARAKTERYSTYKA INDYWIDUALNEGO PLANU I PROGRAMU NAUCZANIA

Chciałbym przybliżyć główne wyróżniki mojego planu studiów (załącznik 1) i zaprezentować dostosowanie programu nauczania do moich zainteresowań. Na początek jednak warto scharakteryzować pokrótce plan studiów obowiązujący w Instytucie Filologii Polskiej

⁷ *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela...*, s. 95–97.

Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach⁸. Obejmuje on przedmioty kształcenia ogólnego, przedmioty kierunkowe, przedmioty specjalnościowe i przedmioty fakultatywne. Rozkład zajęć cechuje równowaga, bowiem w każdym semestrze ich łączna wartość punktów ECTS wynosi ok. 30. Ponadto w każdym semestrze jest taka sama liczba egzaminów. Wyjątek stanowi ostatni, w którym pojawia się tylko jeden. Natomiast w przypadku rozkładu liczby godzin obowiązuje zasada stopniowego zmniejszania obciążenia studenta. Taki układ jest niewątpliwie dostosowany do możliwości przeciętnego uczestnika studiów. Podobne właściwości ma oferta przedmiotów fakultatywnych, spośród których jednakże nie dokonuje się wyboru. Można w niej znaleźć konwersatorium literaturoznawcze, konwersatorium językoznawcze i wykład wydziałowy. Tym samym każdy ma możliwość poszerzania własnych pasji, jak i uczestniczenia w zajęciach, które niezbyt wiążą się z jego zainteresowaniami.

Mój indywidualny plan studiów i program nauczania oparty był na zupełnie innej koncepcji. Za jego priorytetowy cel uznałem rozwijanie własnych zainteresowań literaturoznawczych, co w efekcie miało się przyczynić do umożliwienia mi rozpoczęcia pracy naukowej. W związku z tym zasadne wydawało się wprowadzenie znaczących zmian w rozłożeniu przedmiotów pomiędzy semestrami. Należy tutaj jednakże zauważyć, że nie zamierzałem skrócić okresu kształcenia w uniwersytecie.

Na pierwszym roku studiów założyłem zrealizowanie jak największej ilości zajęć. Szczególnie istotna stała się grupa przedmiotów językoznawczych, która nie była bezpośrednio związana z moimi zainteresowaniami. Chciałem uzyskać zaliczenie z nich w pierwszej kolejności. Podobnie potraktowałem przedmioty związane ze specjalnością nauczycielską. Dzięki temu mogłem również odbyć wcześniej praktykę pedagogiczną z języka polskiego na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej. Na drugi rok studiów pozostało mi jedynie seminarium magisterskie i kilka przedmiotów literaturoznawczych. Zatem zyskałem dużo cennego czasu na przygotowanie pracy magisterskiej, udział w konferencjach naukowych i pisanie artykułów do czasopism naukowych.

Modyfikacje zostały wprowadzone również do programu nauczania. Zrezygnowałem całkowicie z proponowanej przez Instytut Filologii Polskiej oferty zajęć fakultatywnych, zastępując ją nowymi przed-

⁸ Mam tutaj na myśli plan studiów stacjonarnych drugiego stopnia na kierunku filologia polska obowiązujący od roku akademickiego 2010/2011 w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

miotami. Wszystkie one uwzględniały moje indywidualne potrzeby edukacyjne i nie wykraczały poza krąg zainteresowań. Oto jak wyglądały treści programowe przypisane do poszczególnych zajęć.

Życie i twórczość Olgi Tokarczuk. Biografia literatki. Charakterystyka twórczości na tle postmodernistycznym i antropologicznym. Analiza i interpretacja poszczególnych utworów Olgi Tokarczuk. Powieściopisarka w świetle krytyki literackiej i badań filologicznych.

Współczesne życie literackie. Krytyka literacka u progu XXI wieku. Meandry socjologii literatury. Współczesne czasopisma kulturalne, wydawnictwa i portale literackie, spory krytycznoliterackie po roku 1989, nowe nurty w metodologii badań literackich. Nagrody literackie. Ośrodki kształtowania dynamiki życia literackiego (grupa literacka, pokolenie, formacja a zjawiska literatury środowiskowej, kumpelskiej, e-wspólnoty).

Najnowsza proza polska. Zjawiska i tendencje w polskiej prozie ostatniego piętnastolecia. Analiza i interpretacja wybranych utworów prozatorskich. Sylwetki współczesnych polskich prozaików.

Biblia – księga otwarta. Okoliczności powstania, budowa i antropocentryzm Biblii. Topika biblijna w perspektywie hermeneutycznej. Oddziaływanie Biblii na literaturę i kulturę w przebiegu wieków.

Dziecko i dzieciństwo w literaturze i kulturze. Dziecko i dzieciństwo w różnych okresach historii. Portrety dziecka w literaturze: romantyczny, pozytywistyczny, młodopolski, międzywojenny, współczesny portret dziecka. Mit dzieciństwa. Dzieciństwo u progu XXI wieku. Liryczne krajobrazy mitu dziecka i dzieciństwa w poezji polskiej. Toposy dziecka i dzieciństwa w poezji, prozie, malarstwie.

Wszystkie wymienione tutaj przedmioty zaliczane były w trybie eksternistycznym. Nie prowadzono indywidualnych zajęć specjalnie dla mnie. Osoby odpowiedzialne za te przedmioty przedstawiały listę zagadnień (tez), które należało samodzielnie opracować. Nadmienię jeszcze, że w trakcie semestru istniała możliwość konsultacji z prowadzącymi i uzyskania od nich pomocy w przyswajaniu wiedzy. Warunkiem uzyskania zaliczenia była praca pisemna koncentrująca się wokół podanych wcześniej zagadnień. Takie rozwiązanie pozwalało na dogłębne przeanalizowanie materiału oraz prowadziło do zdobycia wielu cennych spostrzeżeń. Wyniki swojej pracy starałem się później prezentować na konferencjach naukowych, a także publikować na łamach czasopism i monografii naukowych.

BLASKI I CIENIE, CZYLI PODSUMOWANIE

Formę organizacji studiowania, jaką jest indywidualny plan studiów i program nauczania, można oceniać różnie. Jedni wskazują

same profity, drudzy zaś dostrzegać mogą pejoratywne konsekwencje. Tak naprawdę nie da się tego jednoznacznie ocenić. Wszystko zależy od indywidualnych cech poszczególnych ludzi i ich nastawienia.

Niewątpliwie scharakteryzowana forma organizacji studiowania umożliwia rozwijanie się w kierunku osobistych zainteresowań studentów, związanych oczywiście z danym kierunkiem studiów i pokrewnymi dziedzinami. Dzięki temu kształcenie w uczelni wyższej staje się ogromną przyjemnością. Poświęcanie czasu problematyce, którą się lubi, przynosi dużo większe efekty niż nauka z przymusu. Należy tutaj zauważyć, że niekiedy pozwala to również na uzupełnienie braków bądź przypomnienie istotnych treści. Ponadto dostosowanie obciążenia zajęciami do indywidualnych potrzeb pozwala na rozpoczęcie działalności naukowej, a niekiedy może również umożliwić podjęcie zatrudnienia w obszarze zainteresowań.

Ta nakreślona idealistyczna wizja posiada jednak negatywne strony. Indywidualny plan studiów i program nauczania wymagają od studenta olbrzymiej odpowiedzialności i umiejętności planowania własnego czasu. Trzeba bowiem rozłożyć własną pracę związaną z konkretnymi przedmiotami, aby uniknąć jej kumulacji. Poza tym takie rozwiązanie organizacyjne pochłania bardzo dużo czasu, co wiąże się z ograniczeniem spotkań z rówieśnikami, a w niektórych momentach prowadzi do całkowitego zawieszenia życia prywatnego. Staje się to niekiedy poważnym źródłem konfliktów z najbliższymi.

Mimo wszystko, jako osoba, która realizowała indywidualny plan studiów i program nauczania, nie żałuję swojej decyzji. Mam poczucie, że pozwoliło mi to na rozwój własnych pasji, które stanowią obecnie fundament dla mojej działalności naukowej. Dzięki temu, jak na swój młody wiek, mogę poszczycić się różnymi osiągnięciami. Dotychczas uczestniczyłem w niejednej międzynarodowej konferencji naukowej, wydałem kilka artykułów naukowych, otrzymałem prestiżowe nagrody, jak chociażby Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Temu wszystkiemu zawdzięczam dziś to, że jestem doktorantem w Uniwersytecie Jagiellońskim i dalej się rozwijam.

Indywidualny plan studiów i program nauczania Dominika Borowskiego

Kierunek: **filologia polska**, specjalizacja: **nauczycielska**Czas trwania studiów: **2 lata (4 semestry)**

L. p.	Nazwa przedmiotu	Forma zaliczenia	ECTS	I rok									II rok					
				Liczba godzin:			semestr zimowy			semestr letni			semestr zimowy			semestr letni		
				w.	ćw.	ECTS	w.	ćw.	ECTS	w.	ćw.	ECTS	w.	ćw.	ECTS	w.	ćw.	ECTS
PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO																		
1	Teoria kultury	ZO	4	15	30	15	30	4	-	-	-	-	-	-	-	-		
PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA KIERUNKOWEGO																		
2	Filozofia współczesna	ZO	3	-	30	-	30	3	-	-	-	-	-	-	-	-		
3	Literatura polska na tle literatury europejskiej	ZO + E	12	30	60	15	30	3	15	30	9	-	-	-	-	-		
4	Polska literatura najnowsza	ZO + E	12	30	60	-	-	-	-	-	-	15	30	3	15	30	9	
5	Arcydzieła literatury powszechnej	ZO + E	6	15	30	15	30	6	-	-	-	-	-	-	-	-		
6	Teoria tekstu w perspektywie antropologicznej	ZO	4	15	30	15	30	4	-	-	-	-	-	-	-	-		
7	Metodologia badań literackich	ZO	4	15	30	15	30	4	-	-	-	-	-	-	-	-		
8	Historia języka polskiego	ZO + E	6	15	30	15	30	6	-	-	-	-	-	-	-	-		

L. p.	Nazwa przedmiotu	Forma zaliczenia	ECTS	Liczba godzin:		I rok						II rok					
						semestr zimowy			semestr letni			semestr zimowy			semestr letni		
						w.	ćw.	ECTS	w.	ćw.	ECTS	w.	ćw.	ECTS	w.	ćw.	ECTS
9	Dialektologia	ZO	2	-	30	-	-	-	-	30	2	-	-	-	-	-	-
10	Współczesna polszczyzna	ZO + E	8	30	30	30	30	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Kultura języka	ZO	3	-	30	-	30	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Metodologia badań nad językiem	ZO	4	15	30	-	-	-	15	30	4	-	-	-	-	-	-
13	Seminarium	Z	20	-	90	-	-	-	-	30	2	-	30	3	-	30	15
14	Korespondencja sztuk w kulturze	ZO	6	-	60	-	30	3	-	30	3	-	-	-	-	-	-
PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE																	
15	Psychologia	Z	2	15	-	-	-	-	15	-	2	-	-	-	-	-	-
16	Pedagogika	Z	2	15	-	-	-	-	15	-	2	-	-	-	-	-	-
17	Metodyka nauczania literatury i języka polskiego w liceum	ZO + E	5	-	30	-	-	-	-	30	5	-	-	-	-	-	-
18	Język obcy	Z + E	5	-	60	-	-	-	-	30	2	-	30	3	-	-	-
19	Praktyka w szkole	Z	2	-	30	-	-	-	-	-	-	-	30	2	-	-	-
20	Prawo oświatowe	Z	1	30	-	-	-	-	30	-	1	-	-	-	-	-	-

L. p.	Nazwa przedmiotu	Forma zaliczenia	ECTS	Liczba godzin:		I rok						II rok					
						semestr zimowy			semestr letni			semestr zimowy			semestr letni		
				w.	ćw.	ECTS	w.	ćw.	ECTS	w.	ćw.	ECTS	w.	ćw.	ECTS	w.	ćw.
PRZEDMIOTY FAKULTATYWNE																	
21	Życie i twórczość Olgi Tokarczuk	ZO	2	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	2
22	Współczesne życie literackie	ZO	2	-	30	-	-	-	-	30	2	-	-	-	-	-	-
23	Najnowsza proza polska	ZO	2	-	30	-	-	-	-	-	-	-	30	2	-	-	-
24	Biblia – księga otwarta	ZO	2	15	15	-	-	-	15	15	2	-	-	-	-	-	-
25	Dziecko i dzieciństwo w literaturze i kulturze	ZO	2	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	2
RAZEM			121	255	825	120	300	44	105	255	36	15	150	13	15	120	28
				1080													

Bibliografia

- Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, t. 2, red. E. Różycka, Warszawa 2003.
- Plan studiów stacjonarnych drugiego stopnia na kierunku filologia polska obowiązujący od roku akademickiego 2010/2011 w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 lipca 2011 r. w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach.
- Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, pod red. K. Kruszewskiego, Warszawa 1995.
- Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).
- Załącznik do Uchwały Nr 15/2012 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 29 marca 2012 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Regulamin studiów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.